

DE VLAAMSE MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING, WONEN EN ONROEREND ERFGOED

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende de herverdeling van begrotingsartikel CBO-1CBG2AM-PR van de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2022

- Definitieve goedkeuring

Samenvatting: Voorliggend ontwerp van besluit regelt de eerste herverdeling van de bij BA 2022 nieuw gecreëerde provisie CBO-1CBG2AM-PR (Noodfonds Oekraïne 2022) voor het recupereren vanuit de algemene middelen door de verschillende beleidsdomeinen, voor het financieren van uitgaven die kaderen binnen de opvang van tijdelijke ontheemden uit Oekraïne.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

De diverse maatregelen die genomen werden m.b.t. de opvang van tijdelijk ontheemden uit Oekraïne verlopen via het Agentschap voor Onderwijsdiensten, Agentschap voor Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs, Kwalificaties en Studietoelagen, Departement WVG, Opgroeien, Opgroeien Regie, Agentschap Uitbetaling Groeipakket (VUTG), Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap, Agentschap Zorg en Gezondheid, Vlaamse Sociale Bescherming, Agentschap Wonen-Vlaanderen, Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen, Eigen vermogen Digitaal Vlaanderen, Het Facilitair Bedrijf, Agentschap Binnenlands Bestuur, Agentschap Integratie en Inburgering, Agentschap Overheidspersoneel, Departement WSE en de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

De voorgestelde herschikking van kredieten naar de genoemde entiteiten van de Vlaamse Overheid is gebaseerd op onderstaande besluitvorming:

- Decreet van 22 april 2022 tot het nemen van dringende maatregelen in het onderwijs naar aanleiding van de Oekraïne-crisis, tot wijziging van het decreet van 8 juni 2007 betreffende de studiefinanciering van de Vlaamse Gemeenschap en tot wijziging van de Codex Hoger Onderwijs

van 11 oktober 2013 voor leerlingen en studenten die ressorteren onder richtlijn 2001/55/EG van de Raad van 20 juli 2001 betreffende minimumnormen voor het verlenen van tijdelijke bescherming in geval van massale toestroom van ontheemden en maatregelen ter bevordering van een evenwicht tussen de inspanning van de lidstaten voor de opvang en het dragen van de consequenties van de opvang van deze personen.

- Nota aan de Vlaamse Regering van 18 maart 2022 betreffende de verfijning van de personeelsinzet taskforce Opvang Oekraïne (VR 2022 1803 DOC.0314/3).
- Nota aan de Vlaamse Regering van 13 mei 2022 betreffende de goedkeuring extra budget huisvestingstool en opstart tool centraal dossier ontheemden (VR 2022 1305 DOC.0547/1).
- Nota aan de Vlaamse Regering van 30 maart 2022 betreffende de opschalingsstrategie, financieel en facility kader tijdelijk ontheemden Oekraïne (VR 2022 3003 DOC.0399/1).
- Nota aan de Vlaamse Regering van 29 april 2022 betreffende maatregelen naar aanleiding van de Oekraïne-crisis op het vlak van integratie en inburgering (VR 2022 2904 DOC.0484/1).
- Besluit van de Vlaamse Regering van 29 april 2022 tot toekenning van een subsidie aan Vluchtelingenwerk Vlaanderen vzw voor een 'Infolijn vluchtelingen/burgers' en 'Regionale steunpunten voor vrijwilligers voor mensen op de vlucht' (VR 2022 2904 DOC.0458/2).
- Besluit van de Vlaamse Regering van 22 april 2022 tot toekenning van een subsidie aan diverse jeugdhulporganisaties voor de uitvoering van de maatregelen in welzijn, volksgezondheid en gezin naar aanleiding van de Oekraïne-crisis - versterking van het jeugdhulpaanbod voor Oekraïense vluchtelingengezinnen met (jonge) kinderen en Oekraïense niet-begeleide minderjarige vreemdelingen (VR 2022 2204 DOC.0449/2).
- Besluit van de Vlaamse Regering tot toekenning van een subsidie aan de Centra voor Geestelijke Gezondheidszorg voor het aanbieden van gespecialiseerde geestelijke gezondheidszorg aan vluchtelingen uit Oekraïne (VR 2022 2204 DOC.0448/2).
- Besluit van de Vlaamse Regering van 1 april 2022 tot toekenning van een subsidie van de Vlaamse Gemeenschap voor het jaar 2022 voor de uitvoering van de maatregelen in welzijn, volksgezondheid en gezin naar aanleiding van de Oekraïne-crisis – “versterken regierol binnen de samenwerkingsverbanden geïntegreerd breed onthaal teneinde de functies en werkingsprincipes van het GBO ten aanzien van Oekraïense vluchtelingen te realiseren” (VR 2022 0104 DOC.0410/2).
- Besluit van de Vlaamse Regering van 1 april 2022 tot toekenning van een subsidie van de Vlaamse Gemeenschap voor het jaar 2022 aan 11 Centra voor Algemeen Welzijnswerk voor de uitvoering van de maatregelen in welzijn, volksgezondheid en gezin naar aanleiding van de Oekraïne-crisis – versterking van het aanbod psychosociale eerstelijns hulp bij persoonlijke en psychische problemen voor Oekraïense vluchtelingen en hun directe sociale omgeving (VR 2022 0104 DOC.0404-2BIS).
- Besluit van de Vlaamse Regering van 5 mei 2022 tot toekenning van een subsidie aan de huisartsenkringen en aan Domus Medica om een preventief zorgaanbod voor de Oekraïense ontheemden te organiseren (VR 2022 0605 DOC.0516/2BIS).
- Besluit van de Vlaamse Regering van 24 juni 2022 over de IT-investeringen van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket in het kader van de Oekraïne-crisis (VR 2022 2406 DOC. 0690/2).

Inzake de decretale basis voor de toekenning van subsidies door de betrokken entiteiten en dewelke gefinancierd worden vanuit deze (en volgende) kredietherverdeling(en) wordt verwezen naar het decreet houdende de aanpassing van de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor

het begrotingsjaar 2022 dat op 20 mei 2022 werd ingediend bij het Vlaams Parlement. Gezien de toekenning van de subsidies niet kan wachten tot parlementaire validatie van dit ontwerp van decreet, wordt deze decretale grondslag ex-post geregulariseerd.

Herverdelingsbesluiten zijn besluiten die meermaals in dezelfde vorm voorkomen. Met toepassing van punt 297, eerste alinea uit de Omzendbrief Wetgevingstechniek, is een wetgeving technisch en taalkundig advies voor een dergelijk besluit niet nodig. Gezien de aard van het besluit is een RIA-toets evenmin vereist. Het ontwerp van besluit heeft geen weerslag op de administratieve lasten.

Op 25 mei 2022 gaf de Inspectie van Financiën bij hoogdringendheid een **ongunstig** advies. De belangrijkste opmerking betreft de herverdeling van de indexprovisie naar de nieuw te creëren Oekraïneprovisie en het feit dat dit omwille van het specialiteitsbeginsel en de parlementaire controlebevoegdheid van het Vlaams Parlement niet mogelijk is. Vanuit doelmatigheid werd ook opgemerkt dat de meeste beleidsdomeinen hun jaarlijkse kredieten nog niet dermate geslonken zijn dat zij niet meer zouden kunnen prefinanciering tot het voorziene moment van parlementaire stemming BA2022. De Inspectie vraagt daarom de nota te herwerken en te agenderen op de eerste VR van juli 2022 (in concrete: 1 juli 2022).

Er wordt gevolg gegeven aan het advies van de Inspectie van Financiën waarbij de herverdeling wordt uitgesteld tot de Vlaamse Regering van 1 juli 2022 waardoor de herverdeling vanuit de indexprovisie niet langer nodig is. Het herverdelingsbesluit vanuit de Oekraïneprovisie werd tussentijds gewijzigd als volgt:

- Onderwijs: schrapping herverdeling van 61k euro VAK/VEK m.b.t. maatregel 14 (Extra erkenningen buitenlandse diploma's (NARIC) in het kader van het Nooddecreet Oekraïne 1)
- Welzijn: toevoeging herverdeling van 60k euro VAK/VEK m.b.t. maatregel 20 (Ontwikkeling IT Groeipakket) en toevoeging herverdeling van 107k euro VAK en 27k euro VEK m.b.t. maatregel 3 (Coördinatie).

Alle wijzigingen werden door de desbetreffende Inspecteurs van Financiën reeds bekeken en bij opmerkingen werd bilateraal met de entiteiten contact opgenomen. Gelet op deze wijzigingen werd d.d. 20 juni 2022 opnieuw bij het advies van de Inspectie van Financiën bij hoogdringendheid gevraagd.

Op 21 juni 2022 gaf de Inspectie van Financiën bij hoogdringend een gunstig advies.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Sinds maart 2022 wordt Vlaanderen geconfronteerd met een instroom van personen die op de vlucht zijn geslagen als gevolg van de Russische invasie van Oekraïne die begon op 24 februari 2022. Anticiperend hierop heeft de Europese Unie bij besluit van 4 maart 2022 immers het tijdelijk beschermingsstatuut van tijdelijk ontheemde geactiveerd. Zij krijgen een attest waarmee ze zich kunnen inschrijven in het rijksregister van de gemeente waar ze verblijven en krijgen dan een verblijfskaart A. Dit creëert o.a. volgende rechten:

- onbeperkte toegang tot de arbeidsmarkt
- inschrijving bij de mutualiteit
- recht op maatschappelijke dienstverlening (equivalent leefloon)
- recht om een bankrekening te openen
- recht op onderwijs voor kinderen

- gezinstoeslagen
- ...

Voor personen met opvangnood dient ook huisvesting voorzien te worden. In eerste instantie kan men terecht in noodopvang (1 à 2 nachten), georganiseerd door Fedasil). Vervolgens stroom men door naar crisishuisvesting op het lokaal niveau (waarbij de toewijzing gebeurt door Fedasil aan de hand van de federale housing tool). Ten slotte moeten deze mensen doorstromen naar duurzame huisvesting, eveneens georganiseerd door het lokaal niveau maar waar Vlaanderen centraal coördineert.

Gegeven het bovenstaande impliceert dit, in tegenstelling tot eerdere vluchtelingencrisissen, een quasi directe impact op Vlaanderen en de Vlaamse Overheid. Het Vlaams Parlement en de Vlaamse Regering hebben daarom beslist om het regulier kader waar nodig te versterken en/of bijkomende maatregelen te treffen. Deze maatregelen kunnen worden samengevat in 10 sectoren:

- Opvangcapaciteit
- Binnenlands bestuur
- Integratie
- Wonen
- Digitaal Vlaanderen
- Facility
- Onderwijs
- Welzijn
- Werk
- Bestuurszaken

De Vlaamse Regering heeft ook een Taskforce aangesteld bestaande uit de leidende ambtenaren (of hun afgevaardigden) van de relevante Vlaamse beleidsdomeinen die de coördinatie van de vluchtelingenuitdaging opneemt. Zo staat zij in voor:

- Het lokale aanbod actueel en accuraat in kaart brengen en vergroten
- praktische afspraken maken met de federale overheid over de toewijzing van personen in functie van de lokale realiteit en draagkracht
- een overzicht bijhouden van de specifieke maatregelen van de Vlaamse beleidsdomeinen
- de specifieke maatregelen van de Vlaamse beleidsdomeinen en daaraan gekoppelde behoeften in kaart brengen ter voorbereiding van discussie binnen de Vlaamse Regering
- relevante informatie verzamelen en ontsluiten voor de lokale besturen, de Vlaamse beleidssectoren en het federale niveau
- fungeren als uniek aanspreekpunt voor de Vlaamse overheid, de lokale besturen en het federale niveau
- de verschillende domeinen bijstaan om via flexibele kaders tijdelijke maatregelen uit te werken.

In de schoot van de taskforce werd een matrix maatregelen aangelegd met daarin een gedetailleerd overzicht van alle maatregelen, inclusief budgettaire onderbouw, die binnen de diverse sectoren worden genomen (zie ook bijlage A met daarin een actueel overzicht van de maatregelen per sector). Dit overzicht dient ook als basis bij de bepaling van de grootteorde van het Noodfonds in het kader van de begrotingsaanpassing (BA) 2022.

Bij de BA 2022 wordt door de Vlaamse Regering een provisie aangelegd in het kader van de opvang van tijdelijke ontheemden uit Oekraïne. Hierbij zal, onder voorbehoud van parlementaire validatie, een bedrag van 200.000.000,00 euro VAK en VEK worden voorzien op begrotingsartikel CB0-1CBG2AM-PR, op basisallocatie 1CB042. Voorliggend herverdelingsbesluit regelt de eerste herverdeling uit deze provisie.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Binnen de Taskforce werd een gedetailleerd matrix van de diverse maatregelen per sector aangelegd. Voor de budgettaire onderbouw per maatregel wordt daarbij gestreefd naar de definiëring van een P*Q redenering waarbij de Q gekoppeld is of kan afgeleid worden van:

- De concrete instroom van tijdelijk ontheemden in Vlaanderen.
- De gecreëerde of te creëren duurzame opvangcapaciteit.

Gelet op de actuele onzekerheid rond de duur en ontwikkeling van deze crisis kan het benodigde budget zo mee evolueren op basis van de ramingen en evoluties binnen een concrete Q (bv. algemene instroom, aantal ingestroomde kinderen of volwassenen, gecreëerde opvangcapaciteit per type, ...). Dit heeft als voordeel:

- De impact van een significante wending in de crisis kan budgettair snel vertaald worden binnen de verschillende maatregelen.
- De herverdelingen richting de betrokken entiteiten zullen gebaseerd zijn op de reële evoluties binnen de gekozen parameter waardoor het risico op ex-ante overfinanciering en -subsidiering tot een minimum herleid wordt.

Voor sommige maatregelen wordt hier om diverse redenen afgeweken (IT-ontwikkelingskosten, forfaitaire subsidies, beperkte en tijdelijke uitbreiding van het bestaande reguliere kader). Voor deze uitgaven werd een maximaal budget bepaald waar beroep kan op worden gedaan. Het verhogen van dit budget kan dan enkel mits een nieuwe beslissing van de Vlaamse Regering.

Met voorliggend besluit wordt de eerste herverdeling vanuit de nieuwe provisie Noodfonds Oekraïne richting de betrokken entiteiten geregeld. Deze herverdeling werd ook binnen de Taskforce voorbereid op basis van de volgende richtlijnen:

- Enkel dossiers zoals formeel goedgekeurd op de VR van ten laatste 24 juni 2022 worden meegenomen.
- Op te vragen krediet op basis van P*Q (of eigen formule indien gevalideerd door VR).
- Q daarbij in functie van actuals/indicatoren binnen de eigen sectorale maatregelen.
- Enkel kredietbehoefte tot volgende herverdeling. Uitzondering hierop zijn personeels- en werkingskredieten voor tijdelijke wervingen. Zij zijn reeds voorzien tot het einde van het jaar of de duurtijd van het contract (indien niet tot het einde van het jaar).

Op basis van deze richtlijnen werden kredietaanvragen ingediend voor volgende sectoren:

ONDERWIJS	002 - Ondersteuning CLB voor psychosociaal welbevinden
	005 - Extra telmomenten kleuter en lager (omkadering en werkingsmiddelen)
	008 - Extra telmomenten secundair (omkadering en werkingsmiddelen)
BINNENLANDSBESTUUR	001 - Ondersteuning werkgroepen: GDPR en informatieveiligheid
	002 - Ondersteuning werkgroepen: project- en procesmanagement
	004 - Personeelsinzet collectieve opvang (lonen)
	006 - Personeelsinzet collectieve opvang (werking)
BESTUURSZAKEN	001 - Tijdelijke versterking CCVO
DIGITAALVLAANDEREN	001 - Vlaamse huisvestingstool

INTEGRATIE	001 - Contingent vergoedingen voor crisistolken (vrijwilligers)
	002 - Versterking sociale tolk- en vertaaldiensten
	003 - Contingent voor vertaalkosten
	004 - Contingent voor gecertificeerde tolkkosten
	005 - Ontwikkeling app in Oekraïens/Russisch
	006 - Versterken juridische dienstverlening
	007 - Hulplijn voor burgers die Oekraïners opvangen
	008 - Hulplijn voor Oekraïners
	009 - Begeleiding Oekraïense vluchtelingen
	010 - Infosessie welkom in Vlaanderen
	011 - Intake en regie aanbod N2
	012 - Coördinatie burgerinitiatieven
	014 - Coördinatie algemeen
	015 - HR recruiters en payroll
	016 - ICT medewerkers
	WELZIJN
008 - Pleegzorg Vlaanderen	
009 - Minor Nkado	
010 - Traumabegeleiding Solentra	
003 – Coördinatie	
013 - Regierol lokale besturen GBO	
001 - Eerstelijnsondersteuning Welzijn	
002 - Geestelijke gezondheidszorg	
014 - Preventief zorgaanbod huisartsenkringen	
015 - Vaccinatie (excl. dienstverlening Opgroeien Regie)	
016 - Nazorg vaccinatie	
020 - Ontwikkeling IT Groeipakket	

Voor de sectoren opvangcapaciteit, wonen en facility zullen de kredieten pas worden opgevraagd bij de volgende herverdelingsronde (30 september 2022). Werk zal haar uitgaven financieren vanuit beschikbare REACT-EU middelen.

Per sector werd het voorstel door de desbetreffende Inspecteur van Financiën reeds bekeken en bij opmerkingen werd bilateraal met de entiteiten contact opgenomen. Deze analyse gaf aanleiding tot volgende bijkomende richtlijnen:

- Voor de tijdelijke aanwerving van bijkomend personeel kunnen de kredieten pas opgevraagd worden wanneer er effectief geworven is en de reële kost gekend is.
- Met betrekking tot de rugzakjes voor deze personeelsleden dient er voor de recurrente kosten een proratering te gebeuren in functie van de reële wervingsduur.

De nodige aanpassingen werden nog aangebracht waarna geen verdere opmerkingen door de betrokken Inspecteurs van Financiën werden geformuleerd. Voorliggende herverdelingsbesluiten zijn het resultaat van dit proces en impliceert de herverdeling van in totaal 37.503.000,00 euro vastleggingskredieten en 33.026.000,00 euro vereffeningkredieten.

Aan de Inspectie van Financiën werd op 24 mei 2022 bij hoogdringendheid advies gevraagd. Het ongunstige advies werd gegeven op 25 mei 2022 (zie supra). In navolging hiervan werd het dossier aangepast en op 20 juni 2022 werd opnieuw een advies bij hoogdringend aan de Inspectie van Financiën gevraagd. D.d. 21 juni 2022 werd het bijgestelde advies ontvangen.

Het begrotingsakkoord werd verleend op 8 juli 2022.

B. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand, personeelsbegroting, begrotings- en informaticabudgetten van de Vlaamse Gemeenschap, zodat het akkoord van de Vlaamse minister bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling niet vereist is.

C. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op de financiën van de lokale besturen, noch op personeelsvlak, noch op het vlak van de werkingsuitgaven, de investeringen en schuld, en de ontvangsten.

4. VERDER TRAJECT

De Vlaamse minister, bevoegd voor Financiën en Begroting, is belast met de uitvoering van dit besluit

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende herverdeling van de provisie CB0-1CBG2AM-PR van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2022;
- 2° de Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed te gelasten het voormelde besluit van de Vlaamse Regering te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed

Matthias DIEPENDAELE

Bijlagen:

- BIJLAGE 1: Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende de herverdeling van begrotingsartikel CB0-1CBG2AM-PR van de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2022.
- BIJLAGE 2: Het ongunstige advies van de Inspectie van Financiën per 25 mei 2022
- BIJLAGE 3: Het advies van de Inspectie van Financiën per 21 juni 2022
- BIJLAGE 4: Het begrotingsakkoord.
- Bijlage 5: Vlaanderen helpt Oekraïne: overzicht maatregelen per sector (zoals ingediend bij ontwerp BA 2022)